

Seniň obrazyň

Category: Jemgyýetçilik tankydy, Kitapcy

написано kitapcy | 21 января, 2025

Seniň obrazyň SENIŇ OBRAZYŇ

Häzirki zaman zenanynyň obrazy nähili bolmaly?

Döwrebap gelin-gyz bolmak üçin özünde nähili sypatlary jemlemeli?

Ýokary bilimli bolmak durmuşdan yza galmaýanlygyňa güwä geçýärmi?

Obraz diýen düşünje adamyň gaty köp taraplaryny öz içine alýar. Men şu ýerde ýatlamalara ýüzlenmekçi bolýaryn.

Geçen urşuň agyr ýyllarynda men kolhozda bir brigadanyň tabelçisi bolup işläpdim. Hem oba mekdebinde okaýardyk, hemem işleýärdik. Brigadamzyň çlenleriniň hemmesi aýal-gyzlardy.

Elbetde, olaryň hemmesi-de aladaňandan garaňky gatlyşýanca işleýärdiler. Ýer tekizleyärdiler, orak orýardylar, suw tutýardylar, cil çekýärdiler... Mälim bolşy ýaly, ýagdaý agyrdy,

gündelik normany doldurmadyklar aşşam kolhozyň prawleniýesine çagyrylyardy, olaryň zähmet gününden kesmek derejesine çenli căre görülüärdi.

Men 0. diýen aýalyň güýç gaýgyrman işleyändigine ynanýardym. Emma şonda-da ol özi ýaly köp aýallardan ejizdi, köplenc normasyny dolduryp bilmeýärdi, şeýle ýagdaýda oña ýoldaşlary kömek edýärdiler.

Ine, bir gezek orak döwründe kolhoz prawleniýesi orakçylaryň on günlük ýaryşyny yqlan etdi. On günüň içinde şunça orak orana bir geçi, şunça orak orana bir çebiş... Ýaryşyň netijesi hemmeleri haýran galdyrды. Ilkinji baýragy kim alandyr öydýärsiñiz? Hälki normasyny dolduryp bilmän ýören 0. aldy. Diýmek, men öz pikirimde ýalňışan ekenim. Hemiseler 0. işe bar güýji bilen ýapyşmaýan eken, güýç gaýgyrýan eken.

Bu uzak döwrüň mysalyny men ýone ýere getirmedim. Jemgyyet öñünde ak ýüreklik, jemgyetiň hatyrasyna bütün güýjüni, bar zehiniňi, ähli ukybyň goýup, zähmet çekmeklik hakyky häzirki zaman adamy bolmaklygyň iň ilkinji, esasy şertidir.

Şu günüň faktlaryna ýüzleneniňde tanyş bir göz öňüne gelýär. Ol ýokary bilimli. Iň soňky moda boýunça geýinýär. Ähtimal şunuň bilen-de ol özünü häzirki zaman gyzy diýip hasap edýän bolara çemli. Emma şol gyzda, seredip otursaň häzirki zaman zenanynyň sypatlary ýok, ol daşky görnüşe kowalaşyp, başga bir zady ~ sadalygy, salyhatlylygy elden beripdir, onuň ile göwni ýetenok, ulumsy. Hamana şol gyzy kolhoza pagta ýygışmaga iberilen hasap edeliň we şol ýerde onuň özünü nähili alyp barjakdygyny göz öňüne getirjek bolalyň. Onuň kolhozçy gyzlar bilen äbede-jüýbe bolup, olara gatyşyp gitjekdigini göz öňüne getirmek kyn.

Sadalyk, bilim derejesine, nähili işde işleyändigine garamazdan, adamlaryň hemmesini hormatlamak ~ häzirki zaman adamy bolmaklygyň möhüm şertleriniň biridir.

Ýaş zenanlar hakda gürrüň edilende başga bir mesele barada ~ söýgi we jys aragatnaşyklary barada söz açmaly bolýar. Bu barada W.I.Leninin 1920-nji ýylyň güýzünde Klara Setkin bilen eden gürrüni örän ähmiyetlidir. Wladimir Iliç hamana, jys aragatnaşyklaty baradaky islegi kanagatlandyrmak kommunistik jemgyyetde bir stakan suw içenden enaýy däldir diýen teoriýany ýazgarypdy. W.I.Lenin şeýleräk manyda bir söz diýipdi:

«Elbetde, teşnelik özünüň gandyrylmagyny talap edýär. Ýone welin akyllly-başly adam kadaly şertlerde köçede hapa-supá

bulaşyp ýatarmy we ýata suwa eňek basarmy? Ýa-da hat-da stakan bolaýanda-da, onlarça adamyň dodagy degen stakandan suw içermi?..»

W.I.Lenin söýgä jemgyýetçilik äheñini beryärdi.

Diýmek, söýgüde páklik, jyns aragatnaşyklarynda özüne buýrup bilmeklik gerek.

Häzirki zaman zenanynda nähili sypatlary göresiň gelýär? Ol buýsançly hem-de sada bolmalydyr. Gowşaklyk, yüreklik etmeli däldir. Gowşaklyk etse, ol diňe öz gadyryny gaçyrar. Dili gysga bolar.

Biziň türkmen edebiýaty myzyň eserlerinde gelin-gyzlaryň käbir ajaýyp obrazlary bar. Berdi Kerbabáýewiň «Aýgytly ädimindäki» Aýnany ýatlaň, Aman Kekilowyň «Söýgüsindäki» Ogulnabady ýatlaň. Ol durmuşda görelde alarça bar. Kerim Gurbanne pesowyň «Ata we ogul» poemasyndaky Garagyz nähili tutanýerli!

Häzirki zaman gelin-gyzyny birtaraply görnüşde göz öňüne getirmek bolmaz. Jemgyýetçilik işi bilen şahsy durmuşyndaky sazlaşyk, düşünjeli zähmet bilen ruhy dünýäsiniň baýlygy ~ bularyň hemmesi tutuş obrazda jemlenmelidir.

Elbetde, bilimli bolmak, ýokary düşunjelilik, intellektuallyk häzirki zaman adamyňa, şol sanda aýal-gyzlara örän mahsus. Emma bular daş görnüşiň hatyrasy üçin däl. Seniň ýokary bilimiň entek seniň häzirki zaman adamy bolandygyňa güwä geçip bilmez. «Agaç beýik boldugyça miwesi aşak» diýen nakyl örän ýerlikli aýdyllypdyr. Bilimiň, wezipäň ýokary boldugyça ~ halka, köpcülige şonça-da ýakyn bolmak gerek.

Hemme döwür üçin, şol hatarda häzirki zaman üçin esasy zat ahyr soñunda adamkärçilikli adam bolmakdan ybaratdyr. Jemgyýetçilik tankydy